

SANTRAUKA:

1. Įžanga
2. Dėmesys...
3. 3 klausimai...
4. Apie "RUSE"
5. "RUSE" veikla

www.RUSE-EUROPE.org

Languages:

English

► Įžanga

Man labai malonu pristatyti pirmąjį "RUSE" informacinio biuletenio leidinį, nes Energie-Cités nusprendė padaryti naujas valstybes nares ir šalis kandidates savo pagrindiniu prioritetu jau prieš keletą metų.

"Kaip galima kuo greičiau sumažinti atsinaujinančios energijos atotrūkį tarp šių valstybių ir labiausiai pažengusių efektyviai energiją naudojančių valstybių?" yra pagrindinis klausimas, su kuriuo mes susiduriame dėl ekonominių, socialinių, aplinkos apsaugos priežasčių. Kliūčių nugalėjimui reikia tiek politinių veiksmyų siekiant paveikti energetikos politiką nacionaliniu ir ES lygiu, tiek praktinės veiklos, kuri parodytų, ką pasiekti yra realu. Struktūriniai fondai vaidina svarbų vaidmenį didinant energijos naudojimo efektyvumą ir atsinaujinančių energijos šaltinių naudojimą. Iki šiol mes vis dar esame gana toli nuo to, ko tikimės, nepaisant keleto įdomių pavyzdžių atveriančių kelių ateičiai. Todėl finansinės perspektyvos 2007-2013 m. rengimas yra labai svarbus ir regioninė plėtra turi būti visiškai paremta energetika. Kiekvienas gali paremti tokį tikslą!

Soeren Moeller

Energie-Cités prezidentas

► Dėmesys į...

... energijos klausimų integracijai į struktūrinių fondų programas

Sveikatos apsaugos infrastruktūrą aptariančiame skyriuje "Lenkijos integruotoje regioninėje operacinėje programoje (IROP) 2004-2006" įtraukta priemonė, skirta teikti finansinę paramą nemažam skaičiui iniciatyvų, įskaitant "energetikos sistemų pakeitimą labiau ekonomiškai ir ekologiškai įranga bei terminę pastatų izoliaciją".

Tai, kas turėtų būti standartinė praktika, vis dar yra išimtis

Tačiau tame pačiame Lenkijos dokumente yra skyrius, skirtas sportui ir švietimo infrastruktūrai, kuriame apie panašias priemones neužsimenama. Slovakijos vyriausybė taip pat paskelbė kvietimą teikti projektus, susijusius su struktūriniais fondais paremti vietos ir regioninės valdžios viešųjų pastatų atnaujinimą, bet ir vėl nebuvo numatyta jokių specifinių energijos vartojimo efektyvumo priemonių.

Yra daug kitų tokių pavyzdžių ir Lenkijos atvejis labiau yra išimtis. Europos Sąjunga nustatė prioritetus energijos poreikio kontrolei ir CO₂ emisijų apribojimui ir jos pavyzdžiu pasekė kiekviena valstybė narė. Tačiau iš tikrųjų dauguma naujų infrastruktūrų ar pastatų projektų bei stambių renovacijos planų vykdomi neatsižvelgiant į jų energetinį poveikį ar nepagerinant jų terminės izoliacijos. Užbaigus šiuos projektus, neabejotinai atsiras žmonių, teigiančių, kad apie tai turėjo būti pagalvota iš anksto!

Sprendimų priėmimo proceso įtakojimas per keletą ateinančių mėnesių

"RUSE" veikloje iškelti tokie tikslai:

- Informuoti vietos valdžią apie galimybes naudoti struktūrinius fondus iniciatyvoms, susijusioms su tvaria energetika (energijos naudojimo efektyvumu, atsinaujinančia energija ir rajonų šildymo tinklais)
- Pasirengti sekančiam raundui (turi prasidėti 2007 m.), kuris turi būti esamos situacijos pagerinimas, nes parengiamieji darbai jau prasidėjo kiekvienoje valstybėje. Tiek Europos Sąjungos lygiu, tiek kiekvienoje valstybėje narėje reikia dar nueiti ilgą kelią kol tvari plėtra bus kažkas daugiau nei tiesiog tušti žodžiai.

Glosarijus

DG TREN: Europos Komisijos Energetikos ir transporto generalinis direktoratas
CHP: kombinuota šilumos ir energijos gamyba
EBRD: Europos rekonstrukcijos ir plėtros bankas
EIB: Europos investicijų bankas
RTD FP: Mokslinių tyrimų ir technologijų raidos pagrindų programa
NMS: Naujos valstybės narės
ERPF: Europos regioninės plėtros fondas

▶ 3 klausimai...

...p. Alfonso Gonzalez-Finat, direktorius, Europos Komisija - DG TREN – Naujų ir atsinaujinančių energijos šaltinių, poreikio valdymo ir tvarios plėtros direktoratas

1. Energijos efektyvumo didinimas yra pagrindinis Žaliosios knygos dėl energijos tiekimo saugumo Europoje prioritetas. Ką daro DG TREN, kad šį prioritetą paverstų realybe naujųjų valstybių narių miestų ir regionų plėtroje?

Pirmiausia, mes inicijavome tokius Bendrijos teisės aktus, kaip Ženklavimo direktyva, Minimalių efektyvumo reikalavimų direktyva, CHP direktyva ir Pastatų energetinio naudingumo direktyva, ir mes tikimės greitai priimti naujas direktyvas, skirtas Galutinio energijos naudojimo efektyvumui ir energetikos paslaugoms bei Eko dizainui. Šios

direktyvos padeda sukurti teisinę struktūrą naujosioms valstybėms narėms skatinti energijos naudojimo efektyvumą, bendrą gamybą, geresnes šildymo ir vėdinimo sistemas bei geresnį rajonų šildymą tiek miestuose, tiek regionuose. Antra, mes turime Bendrijos paramos programas, skirtas demonstruoti naujas ir energiją efektyviai naudojančias technologijas, gerinti Bendrijos teisės įgyvendinimą ir platinti informaciją apie gerą praktiką. Esamų pastatų įrengimas naujai, skaitiklių montavimas ir rajonų šildymo sistemų renovacija yra pavyzdžiai projektų, kurie turi Europos dimensiją ir stiprų vietinį ir regioninį poveikį darbui, konkurencingumui ir aplinkosaugai. Trečia, mes turime struktūrinius fondus, Sanglaudos fondą, EBRD, EIB ir kitas finansavimo institucijas.

2. Kaip galima panaudoti struktūrinius fondus šiam tikslui pasiekti ir ką šia linkme daro DG TREN?

Stambaus masto energijos tiekimo infrastruktūros projektai anksčiau dominavo naujųjų valstybių narių konkursuose. Naujesiems struktūriniais fondams, po dialogų su valstybėmis narėmis, energijos naudojimo efektyvumas buvo nurodytas kaip svarbi sritis gairių projekte. DG TREN tai aktyviai rėmė.

DG TREN taip pat naudojo paramos programas, tokias kaip RTD pagrindų programos demonstracinė dalis, Pažangi energetika Europai ir ManagEnergy, skirtas skatinti energijos naudojimo efektyvumą miestų vietovėse ir regionuose naujose valstybėse narėse. Jos skatina kopijavimą ir taip palengvina energijos naudojimo efektyvumo integraciją į būsimus stambaus masto infrastruktūros ir renovacijos projektus, finansuojamus iš struktūrinių fondų ir Sanglaudos fondo.

3. Ką Jūs siūlote NMS vietiniams veikėjams, siekiant labiau integruoti tvarios energetikos problemas kaip tinkamas priemones sekančiuose struktūriniuose fonduose?

Nauji teisės aktai leis integruoti energijos naudojimo efektyvumą kaip tinkamą priemonę sekančiuose struktūriniuose fonduose. Dėl subsidiarumo ir bendro finansavimo reikalavimų, svarbu įtikinti asmenis, atsakingus už Bendrijos paramos metmenis NMS, kad energijos naudojimo efektyvumas ir atsinaujinantys energijos šaltiniai eina kartu su tradiciniais struktūriniais ir sanglaudos tikslais, tokiais kaip darbo vietų didinimas, didesnis konkurencingumas, geresnė vietos aplinka bei geresnė infrastruktūra. Investicijos į energijos naudojimo efektyvumą pastatuose, pavyzdžiui, yra labai rentabilios. Dažnai jos nesudaro kaštų, nes pinigų srautas iš sumažėjusio energijos sunaudojimo padengia investiciją gerokai prieš investicijos techninį gyvavimo laikotarpį. Šie gryniesi pinigai tada gali būti pakartotinai investuoti vietoje ir regione. Tokioms investicijoms reikia daug nekvalifikuotos bei pusiau kvalifikuotos ir kvalifikuotos darbo jėgos. Pramonėje ir transporte yra panašių pavyzdžių. Sėkmingos energijos programos, tokios kaip Valoren, taip pat galėtų tarnauti kaip modelis NMS.

"RUSE": INTERREG IIIC projektas, skatinantis tvarią energetiką struktūriniuose fonduose

"RUSE" ("Miesto vietovių plėtros nukreipimas į tvarią energetiką ") veikla skirta pagerinti struktūrinių fondų – ir kitų finansinių šaltinių - naudojimą miesto projektuose 4 naujose valstybėse narėse (Čekijos Respublikoje, Lietuvoje, Lenkijoje ir Slovakijoje), judančiose link geresnės tvarios energetikos problemų integracijos.

Siekiant geresnio struktūrinių fondų panaudojimo, RUSE veikloje keliami tokie **keturi pagrindiniai tikslai**:

- Suteikti savivaldybėms ir susijusioms institucijoms NMS ir trečiose šalyse daugiau informacijos apie su struktūriniais fondais susijusią patirtį Europos šalyse platinant informaciją, skatinant gerą praktiką ir keitimąsi patirtimi,
- Pagerinti pajėgumus energetikos klausimais tiek individualiose institucijose (savivaldybėse) ir kolektyvinėse struktūrose (miestų tinkluose, agentūrose),
- Parengti savivaldybes, kad jos galėtų kurti projektus, susijusius su jų galiomis ir atsakomybe tvarios plėtros klausimais ir padėti joms pateikti sėkmingus pasiūlymus pagal ERPF programas (įskaitant INTERREG IIIA, URBAN ir t.t.). Kitaip tariant, padėti joms geriau integruoti tvarios energetikos koncepciją miesto planuose ir juos įgyvendinti,
- Daryti įtaką nacionaliniams sprendimų priėmėjams energetikos integracijos į savo programas energijos poreikio ir atsinaujinančios energijos skatinimo požiūriu, kurių abu yra geri metodai skatinti vietinę plėtrą, klausimais.

"RUSE" veiklos pabaigoje turėtų būti pasiekti tokie **pagrindiniai rezultatai**:

- Miestų plėtros ir tvarios energetikos klausimų didesnis susiejimas labiau išryškinant teigiamą energetikos problemų vaidmenį,
- Geresnio struktūrinių fondų panaudojimo nacionaliniu, regioniniu ir vietiniu lygiais įtakojimas skatinant veiksmus, susijusius su tvarios plėtros, ypač energetikos, problemomis,
- Sukurti ir stimuliuoti "refleksą" skirtingose institucijose ir miestuose, siekiant kaip galima plačiau integruoti energetikos problemas miestų plėtroje.

Kokia nauda iš "RUSE"?

Jums reikia daugiau informacijos apie esamą patirtį, kaip geriausiai naudoti struktūrinius fondus aplinkos apsaugos ir energetikos projektuose? Norite sužinoti daugiau apie skirtingas galimybes gauti paramą savo projektams komunalinės energetikos efektyvumo ir atsinaujinančių energijos šaltinių srityse? "RUSE" veikla skirta Jums ir Jūs galėsite pasinaudoti jos pagrindiniais rezultatais:

- Geros praktikos ir metodikos perdavimu iš ES (įskaitant naujas valstybes nares) ir trečiųjų šalių,
- Tarpinių institucijų, tokių kaip bendros ir specialios energijos tinklų, savivaldybių asociacijų, regionų ir agentūrų, pajėgumų didinimu,
- Partnerių veiklos, skirtos miestų ir gyvenviečių interesų grupėms, stiprinimas,
- Praktinis gyvenviečių / miestų įsitraukimas į struktūrinių fondų remiamus projektus.

Norėdami sužinoti kaip, susisiekite su savo nacionaliniu "RUSE" partneriu dabar!

"RUSE" veikla

Iki 2007 siekiant "RUSE" tikslų bus įgyvendintos **kelios veiklos**. Jos apima:

- Pasikeitimą patirtimi ir žiniomis bei techninių žinių perdavimą organizuojant seminarus, vizitus ar organizuojant personalo veiklą,
- Ekspertų tinklo, paremto labai patyrusiomis savivaldybėmis ir agentūromis, sukūrimą,
- Geros praktikos atvejo studijų ar gairių parengimą / skleidimą,
- Informacijos ir patarimų teikimą savivaldybėms ir atitinkamoms institucijoms kiekvienoje naujoje valstybėje narėje.

Bus rengiama daug **renginių**, tarp kurių:

- Bendri seminarai
- Vizitai
- Personalo veiklos organizavimas
- Informacinė tinklo tarnyba
- Geros praktikos atvejo studijų duomenų bazės sukūrimas
- Tikslinių seminarų organizavimas
- Dalyvavimas konferencijose
- Kuriant pagalbos biurus

Visuomenei svarbios datos ir vietos bus paskelbtos tiek būsimuose leidiniuose, tiek ir tinklapyje www.ruse-europe.org.

Publikuota: 2005 m. balandis

Kontaktai

RUSE veiklą vykdo 20 partnerių iš 14 šalių konsorciumas, sudarytas iš:

1 koordinatoriaus

- Energie-Cités, Europos vietos valdžios asociacija skatinanti vietinę tvarios energetikos politiką

4 partnerių iš naujų valstybių narių

- Lenkijos tinklas "Energie-Cités" (PNEC)
- Slovakijos energetikos agentūra (SEA)
- Lietuvos energetikos institutas (LEI)
- Pietų Bohemijos regionas (SBR)

3 asocijuoti partneriai iš trečiųjų šalių

- Rumunijos miestų energijos tinklas (OER)
- Bulgarijos komunalinės energijos efektyvumo tinklas (EcoEnergy)
- Nuolatinė Serbijos savivaldybių energijos naudojimo efektyvumo konferencija (SCSMEE)

2 nacionalinių energetikos agentūrų

- Olandijos energetikos agentūra (SenterNovem - NL)
- Prancūzijos aplinkosaugos ir energetikos valdymo agentūra (ADEME - FR)

10 savivaldybių ar vietos energetikos agentūrų iš ES-15

- Clermont-Ferrand energetikos agentūra (FR)
- Delfto miesto taryba (NL)
- Grenoblio energetikos agentūra (FR)
- Kirkleeso metropolitenos taryba (GB)
- Lesterio miesto taryba (GB)
- Miuncheno miesto taryba (DE)
- Romos vietinės energetikos agentūra (IT)
- Tamperės miesto energetikos agentūra (FI)
- Vila Nova de Gaia energetikos agentūra (PT)
- Zoetermeerės energetikos agentūra (NL)

RUSE el. informacinis biuletenis skirtas informuoti Jus apie RUSE veiklos, remiamos Europos Komisijos - DG REGIO - naujienas. Jis spausdinamas tik elektroniniu formatu. Per trejų metų veiklos laikotarpį bus išleistos šešios publikacijos; jas bus galima rasti tinklapyje: www.ruse-europe.org